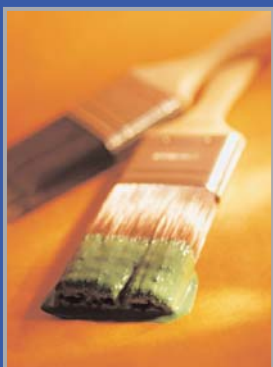

Byggmaterialindustrierna

- en viktig näring för Sverige -

Ett samhälle blir aldrig färdigbyggt

Nya vägar, skolor och bostäder har i alla tider setts som tecken på välstånd och framsteg.

Byggnader och infrastruktur är symboler för en växande ekonomi. Samtidigt måste givetvis befintliga byggnader och anläggningar underhållas för att behålla sin funktion och kvalitet.

Att bygga, förvalta och underhålla fastigheter och anläggningar är en betydande näring. Den sysselsätter många svenskar; allt från arkitekter och konstruktörer, industriarbetare och byggjobbare till fastighetsskötare och förvaltare. Alla svenskar kommer dagligen i kontakt med resultatet av deras ansträngningar. Vi tillbringar en stor del av våra liv i byggnader för boende, arbete, studier och fritid eller färdas på olika infrastrukturanläggningar.

En av grunderna för byggnation är bra material av hög kvalitet. Bygghandelsindustrierna har därför en viktig roll som leverantör till såväl nyproduktion som reparation och underhåll. Våra kunder är entreprenörer, hantverkare och fastighetsbolag men även enskilda personer som köper material via byggvaruhandeln.

Fakta om byggmaterialföretagen

Byggmaterialindustrierna är ingen enhetlig grupp av företag, utan består av många olika företag i skilda industrier eller produktgrupper. Varje industri har av tradition presenterat sig själv och därför har det tidigare varit svårt att beskriva vår näring på ett enhetligt sätt.

Byggmaterialindustrierna består av cirka 3.300 företag inom trettioåttio produktgrupper som omsätter drygt 110 miljarder kronor.

Totalt sysselsätter branschen över 60.000 personer i Sverige, varav många på mindre orter utanför storstäderna. På orter som Bergforsen, Bromölla, Edsbyn, Greve, Hällekis, Jönåker, Markaryd, Strömsund och Virsbo är byggmaterialföretag viktiga arbetsgivare. Av de 100 största byggmaterialföretagen har nio säte i Stockholm, medan tolv finns i Jönköpings län och sju i Dalarna.

Vid sidan av fabrikanterna svarar byggmaterialgrossisterna för lokal distribution och tillgänglighet. Ett sammansatt och lättillgängligt

sortiment är en förutsättning för effektivt byggande och en allt viktigare servicesektor.

Vad är byggmaterial?

Byggmaterial kan grovt delas in efter sex olika användningsområden som vardera innehåller en eller flera produktgrupper.

1. Till anläggningsmaterial hör sand, grus och makadam för beläggningar och betongrör för avlopps- och spillvattensystem.

2. Stommateriäl är till exempel betong, stål och träreglar som används för att lägga grunden och bygga stommen till ett hus.

3. Inom området stomkompletteringsmaterial finns fönster, dörrar, glas, isolering, takmaterial och skivor som behövs för att färdigställa väggar och tak.

4. Till området inredningsmaterial räknas bland annat golv, trappor samt snickerier till kök och garderober.

5. Installationsvaror som el, sanitetsgods till toalett och badrum, samt ventilations- och värmeprodukter gör byggnaden beboelig.

6. Slutligen bidrar produkter som tapeter, färg och kakel till att skapa en tilltalande inomhusmiljö.

Byggmaterialföretag utvecklar och tillverkar de enskilda komponenterna, till exempel sågat virke och cement eller mer förädlade produkter som spånskivor och betongelement. Allt oftare handlar det emellertid om produktion av färdiga moduler, till exempel väggar färdiga för montering på plats.

En konkurrenskraftig näring

Under krisåren i början av 1990-talet mer än halverades byggmarknaden i Sverige. Förutsättningarna förändrades och byggandet har fortfarande inte återhämtat sig utan ligger på låg nivå. Det har inneburit minskade volymer och hård konkurrens för byggmaterialföretagen, som har mött förändringarna med ökad produktivitet och effektivare distribution.

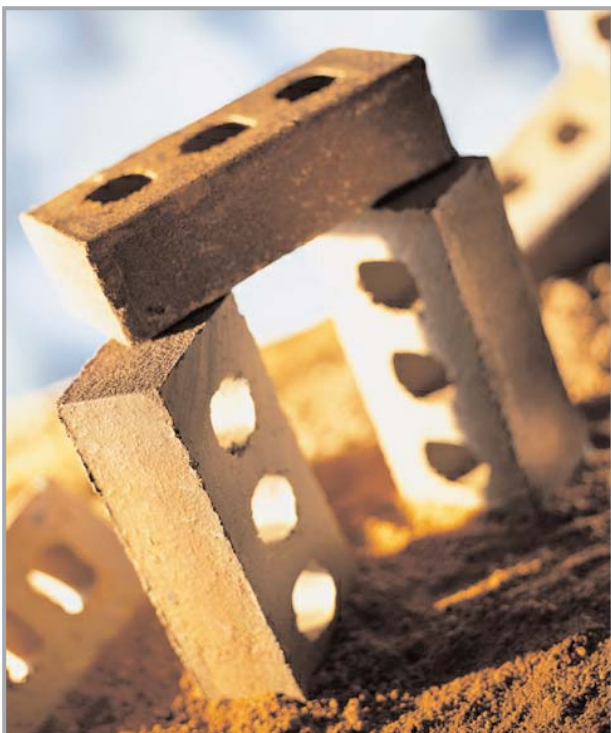
Marknaden för byggmaterial i Sverige uppgår i dag till cirka 80 miljarder kronor, varav 40% används för bostadsproduktion, lika mycket för lokalproduktion och 20% används vid anläggningsarbete. När det gäller bostäder och lokaler används en stor del av materialet vid reparation och underhåll av byggnader.

En arkitekt eller konstruktör kan välja inte bara mellan olika tillverkare utan även mellan ett antal material och metoder. Betong eller trä? Plåt eller sten? Glas eller tegel? Exempelen visar att konkurrensen måste ses i ett vidare perspektiv än bara vilka aktörer som är verk-samma inom ett specifikt materialslag. Val-

möjligheterna är stora och det sker en ständig utveckling. Information och lokal produktkunskap får ökad betydelse då konsumenterna i allt högre grad påverkar materialvalen.

När priserna på byggmaterial i olika länder jämfördes av Sveriges Byggindustrier hamnade de svenska priserna på EU:s genomsnitt. Priserna är generellt inte högre i Sverige än utomlands, trots att vi av tradition ställer höga krav på produktions- och arbetsmiljö. ►

► **Liksom för ekonomin** i stort så går utvecklingen mot en ökande andel utlandsägda företag. Många av de större byggmaterialföretagen i Sverige är i dag en del av internationella koncerner, vilket inneburit möjligheter för ökad handel med byggmaterial.

Varje år exporterar svenska byggmaterialföretag för närmare 50 miljarder kronor, medan varor till ungefär halva värdet importeras. Exportandelen för byggmaterial ligger därmed

på samma nivå som för svensk industri i genomsnitt. Handeln med byggmaterial innebär nya affärsmöjligheter för svenska företag och stärker konkurrenskraften.

Den höga exportandelen bekräftar att svenskt byggmaterial är konkurrenskraftigt. Utvecklingen inom EU mot större integration och arbetet med att ta fram standarder för byggmaterial ökar möjligheterna till handel med andra länder, vilket är viktigt för Sverige och andra länder med liten inhemsk marknad.

Det finns många exempel på svenska exportframgångar när det gäller byggmaterial. Det kanske mest uppmärksammade är monteringsfärdiga trähus, en sektor som omsätter miljarder och sysselsätter många företag. Ventilationsprodukter är ett annat exempel, liksom golv i både trä och plast. Byggmaterialinnovationer som Ytongs lättbetongblock och -element säljer bra utomlands, liksom betongrör för brunnar och avlopp med den patenterade PG-fogen.

Utvecklingen sker inom byggmaterialföretagen

En stor del av utvecklingen av svenskt byggande sker inom byggmaterialföretagen. Här finns en industriell tradition av forskning och produktutveckling. För att hantera de utmaningar som byggföretagen står inför krävs en ökad grad av prefabricering och industrialiserat byggande. Där har byggmaterialföretagen mycket att bidra med.

Byggmaterial står i dag för en knapp fjärdedel av produktionskostnaden för ett vanligt flerfamiljshus. Med modulbyggande, ökad prefabricering och samverkan tidigt i byggprocessen kommer andelen materialkostnader sannolikt att öka i framtiden, samtidigt som totalkostnaden sjunker. Exempel på modultänkande är när t ex kök eller badrum monteras i fabrik och levereras färdigt, istället för att hundratals olika delar monteras på plats.

Svenska byggmaterialföretag har bidragit med en rad innovationer som har fått genomslag inte bara på den svenska marknaden utan även internationellt. Miljöhänsyn och kvalitets-

tänkande har präglat processerna när exempelvis energieffektiva fönster, snålspolande toaletter och snabbtorkande betong utvecklats.

De krav som ställs på sunda inomhusmiljöer innebär en ständig förnyelse av material, tekniker och byggprocesser. Kvalitet och miljöhänsyn är viktiga värden, men de ställer krav inte bara på materialen utan även på lagerhållning och logistik samt inte minst på rätt hantering på plats. Kunskapen om detta finns hos byggmaterialföretagen.

Fakta om byggmaterialindustrierna

Byggmaterialindustrierna är ett nätverk för byggmaterialföretag och deras organisationer. Medlemmarna är tillverkande, importerande och exporterande företag med verksamhet i Sverige. Tillsammans omsätter de cirka 3.300 byggmaterialföretagen drygt 110 miljarder kronor och sysselsätter fler än 60.000 medarbetare.

Storgatan 19 Box 5501 114 85 Stockholm
Telefon 08-783 84 20/21 Fax 08-661 27 99
E-post info@byggmaterialindustrierna.se
Hemsida www.byggmaterialindustrierna.se